

Lofotposten

Lofotposten er en uavhengig dagsavis. Grunnlagt i 1896.

Sjefredaktør/adm. dir.:

Marianne Steffensen Kielland

LOFOTPOSTEN arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Pressens Faglige Utvalg (PFU) behandler klager mot pressen i presseettske spørsmål. Adresse: Prinsensgt. 1, postboks 46, sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22 40 50 40 Telefax: 22 41 19 80

pressens faglige utvalg
PFU

Si din mening i Lofotposten

- » Er du sint, glad eller oppgitt? Del det med Lofotpostens lesere.
- » Skriv innlegget på lofotposten.no/debatt. Alternativt send til red@lofotposten.no
- » Innlegg skal underskrives med fullt navn, bare unntaksvis godtar vi pseudonym.
- » Innleggene bør ha en maksimal lengde på 800 ord. Send oss gjerne også et portrettbilde av deg selv.
- » Lofotposten forbeholder seg retten til å redigere og forkorte lange innlegg.

Overdreven
høflighet skjuler
alltid mangel på
dannelse.

MAGDALENE THORESEN,
NORSK FORFATTER

Tre kamper innen kvinnehelse

LESERBREV

Silje Hjemdal,

likestillingspolitisk talskvinne, Frp

Da jeg tidligere i mars deltok på Norges delegasjon til FNs kvinnekommisjon i New York, var kvinnehelse et av de mange viktige temaene som ble drøftet. Jeg benyttet anledningen til å løfte problemstillingene rundt kjønnslemlestelse, sosial kontroll og kvinnehelse i mitt innlegg. De mange historiene jeg hørte fra kvinner rundt om i verden, fortalte meg at vi ikke må ta norsk kvinnehelse for gitt.

I Norge har vi vært så heldige å ha Norske Kvinners Sanitetsforening, som i over 120 år har fremmet kvinnehelse som tema. Men det er fortsatt mye å ta tak i for å bedre kvinners helse. Derfor har Sanitetskvinnene innført 23. mars som en markeringsdag for kvinnehelse.

For meg er de følgende tre kamper innen kvinnehelse viktig å løfte frem:

1. Bekjempelse av kjønnslemlestelse

Nasjonalt Kunnskapssenter om

vold og traumatisk stress rapporterte i 2014 om at flere tusen kvinner i Norge er blitt kjønnslemlestet. Dette er tall som må tas på alvor. Derfor går regjeringen inn for å utvide varslingsplikten mot blant annet kjønnslemlestelse. For de barna det gjelder, betyr denne utvidelsen mye.

Med de nye endringer i straffeloven vil foreldre som har utsatt barna sine for kjønnslemlestelse, eller som ikke har forhindre denne typen overgrep, bli straffet. Vi må tørre å erkjenne at foreldrene til enhver tid har ansvar for å følge opp sine barn. Det skal være trygt å vokse opp som ung jente i Norge, ikke helsefarlig.

2. Hindre nedprioritering av «kvinnesykdommer»

Fremskrittspartiet vil sette kvinnehelse på dagsordenen. Historisk sett har det imidlertid vært mindre fokus på sykdommer som i størst grad rammer kvinner. Nå lanserer regjeringen seks konkrete punkter for å bedre kvinners helse. Dette er et stort skritt i retning av et helsevesen og forskningsmiljø som prioriterer kvinners helse.

Noen sykdommer rammer

kun kvinner - for eksempel livmor- og brystkreft. I regjering har FrP fått utformet og innført pakkeforløp på en rekke kreftbehandlinger, blant annet livmor- og brystkreft. Lovfestede tidsfrister i kreftbehandlingen gjennom såkalt pakkeforløp er noe FrP lenge har kjempet for. Det finnes også sykdommer som kan ramme kvinner og menn forskjellig, for eksempel hjerteinfarkt. Dette trenger vi mer kunnskap om. Derfor vil regjeringen styrke forskningsinnsatsen på kvinners helse gjennom Forskningsrådet.

Fremskrittspartiet mener at økt brukermedvirkning er et nøkkelord. Altfor ofte har kvinners egne synspunkter blitt ignorert i forskningen. Når brukermedvirkning prioriteres, blir forskningsmiljøene nødt til å ta hensyn til kvinners erfaringer og opplevelser. Befolkningen skal sikres gode helsetjenester uavhengig av kjønn.

3. Styrke pårørendes rettigheter

Historisk sett har kvinner tatt en større del av omsorgsbyrden i hjemmet, blant annet i pårørenderollen. En annen viktig del av regjeringens satsning på kvinnehelse er utarbeidelsen

Silje Hjemdal.

FOTO: FRP

av en egen pårørendestrategi. Innsatsen som god omsorgsgiver er et uvurderlig arbeid som fortjener respekt og anseelse.

Derfor har den nye pårørendestrategien som mål at pårørende skal kunne bevare sin egen helse og ha mulighet til å kombinere yrkes- og samfunns- liv med omsorg for sine nære. Vi

kan ikke risikere at de som gjør en fantastisk innsats som pårørende skal bli skadelidende i for eksempel yrkeslivet.

Vi må erkjenne at selv om likestillingen i Norge er kommet langt, har kvinnehelse ikke fått den oppmerksomheten den fortjener.

En helhetlig blå økonomi er viktig, ikke minst for Alaska og Nord Norge

KRONIKK

Frode Mellempvik

direktør
Andreas Raspotnik
prosjektleder
ved Nordområdesenteret

Økonomiske utviklingsinitiativer i hav- og kystregionen knyttes stadig oftere til et prosjekt som er under utvikling, kalt 'den blå økonomien'. Det er en økonomi som innbefatter alle havbaserte aktiviteter. Den blå økonomien betyr i hovedsak å koble økonomisk utnyttelse av havet til bærekraftige og miljømessige økosystemer, noe som ikke minst er ment å komme befolkningen langs kysten til gode.

I Alaska har den blå økonomien blitt hyllet som selve fremtida for statens økonomiske utvikling. Alaskas tilgang til havene er unik blant de amerikanske statene, og Alaska er hjem for en av verdens ledende globale havindustrier. Fiskere fra Alaska står for eksempel for nesten to tredjedeler av landets årlige høsting av sjømat. Hvis Alaskas havindustri hadde vært proporsjonal med de tilgjengelige

havområdene, ville den være verdt nærmere 100 milliarder dollar - mer enn tolv ganger den verdiskapingen som Alaska står for i dag. Overgangen fra enkel ressursutvinning og eksport til diversifisering og bærekraftig utvikling av havet innebærer dermed et formidabelt potensial for Alaskas fremtidige økonomiske utvikling.

Norske beslutningstakere har så å si alltid vært engasjerte i havet, og det å få fram de mange mulighetene for økonomisk utvikling som ressursene i havet gir. Nesten 70 prosent av Norges eksportinntekter kommer fra havbaserte økonomiske aktiviteter og ressurser, og en helhetlig og bærekraftig blå økonomi i nordområdene er derfor særdeles viktig for Norge. Det er verdt å merke seg at omtrent 80 prosent av de maritime områdene er i Nord-Norge; knyttet til Nordland, Troms og Finnmark fylker, i tillegg til Svalbard. Vi trenger kunnskap for å være sikre på at disse ressursene utvikles på en best mulig økonomisk og bærekraftig måte. Nordområdesenteret ved Nord universitet i Bodø har vært blant de ledende institusjonene i å utvikle

kunnskap om potensialet i den blå økonomien. Etableringen av Senter for hav og Arktis i Tromsø er et ytterligere skritt for å styrke fokuset på viktigheten av kunnskap om den blå økonomien.

På grunn av den blå økonomiens viktighet trenger vi å utvikle en økonomisk modell hvor potensialet i denne økonomien blir mye tydeligere enn det som er tilfelle i de modeller som er i bruk i dag. Som et utgangspunkt trenger vi å:

- Utvikle en klar definisjon av hva den blå økonomien er og omfatter. En slik definisjon kan anvendes for å gi operative mål og også for å definere midler for nå disse målene.
- Utvikle et sett av strategier som over tid kan gi grunnlag politiske beslutninger og utvikle program for å realisere potensialet i den blå økonomien.

For å utvikle en fungerende og operativ definisjon av hva den blå økonomien kan være i nordområdene, er det viktig å bygge så vel på den kunnskap som de aktive aktørene i havindustrien har som det som er bygd opp over lang tid av lokal og tradisjonell kunnskap knyt-

tet til ressursene i havet. Det er også viktig at en god definisjon makter å inkludere elementer og forhold som kan gi rom for helt nye industrier og helt nye tilpassinger. Når en har klart å utforme en god definisjon av hva er den «blå økonomi i nordområdene» er, er det mulig å utforme strategier som kan gi grunnlag for politiske beslutninger om hvordan en kan anvende ressursene og utforme aktivitetene knyttet til havet for å sikre en bærekraftig og økonomisk attraktiv fremtid. Et treårig prosjekt ved Nordområdesenteret har fått i oppdrag å identifisere kjernetemaene som kan gi 'blå svar' til disse to nordområde regionene. AlaskaNor-prosjektet har som mål å forbedre kunnskapsdeling om potensialet i den blå økonomien i disse to nordområdene regionene.

Alaska og Nord-Norge som geografisk ligger langt fra hverandre, har mange likheter men også betydelige forskjeller. Likhetene er særlig knyttet til regionenes avhengighet av maritime industrier så vel som potensialet for blå økonomisk utvikling. Det har imidlertid så langt ikke vært delt mye kunnskap mellom dis-

se regionene om mulighetene for å ta vare på de mangefasettede mulighetene relatert til å utvikle den blå økonomien.

Norges honorære konsul i Alaska Lise Kristiansen Falskow ser et stort potensial i tettere samarbeid mellom Nord Norge og Alaska. «Alaskas økonomi er primært basert på oljeinntekter som står for hele 85 prosent av Alaskas budsjett. Å se etter vekstmuligheter innenfor den blå økonomien ville ikke bare være bra for Alaska, men også for forholdet mellom Alaska og Nord-Norge. Jeg ser mange likheter mellom Alaska og Nord-Norge og er veldig begeistret for dette prosjektet og potensialet for partnerskap som ligger i det».

AlaskaNor vil ikke bare øke kunnskapen blant relevante interessenter og beslutningstakere; prosjektet vil også bidra til å føre de to regionene tettere sammen og utarbeide en vei for fremtidig samarbeid mellom næringer på begge sider av Polhavet.